

OPINIE

Hoezo, de sociale zekerheid teert onze staat uit?

02 JUNI 2015 | Wouter Arrazola de Oñate, Medisch directeur Vereniging Respiratoire Gezondheid en Tuberculose.

De besparingen in de sociale zekerheid en de gezondheidssector kunnen ons nog duur te staan komen, zegt **Wouter Arrazola de Oñate**. Als we niet oppassen maakt de tering een comeback.

Een partijvoorzitter en burgemeester beweerde vorige week dat de sociale zekerheid onze staat ‘uitteert’. Hij bevestigde die persoonlijke opinie in andere bewoordingen op de familiedag van zijn partij het voorbije weekend.

Tering wordt als synoniem gebruikt voor tuberculose, een aan armoede gerelateerde infectieziekte. Door haar zeer sterke link met ongelijkheid, sociale uitsluiting,

discriminatie en armoede wordt tuberculose ook wel eens de sociaal-economische barometer genoemd. In het begin van de twintigste eeuw was één op de drie van de actieve bevolking in België aangetast door de ziekte, er stierven jaarlijks ongeveer 16.000 mensen aan.

Een recente studie in *The Lancet* in 21 Europese landen (met data van 1995 tot en met 2012) toont net het omgekeerde aan als wat hierboven beweerd wordt. Een sterke investering in de sociale zekerheid leidt tot lagere aantallen tuberculose en een lagere mortaliteit door de ziekte. Met andere woorden, een sterke sociale zekerheid beschermt tegen de toring en teert de staat zeker niet uit.

Er wordt ook door de Wereldgezondheidsorganisatie gewaarschuwd voor 'het sluipende gevaar van nog meer besparingen' als belangrijke factor in de tbc-epidemie (en in vele andere sociale en gezondheidsproblemen). Vrij vertaald wil dat zeggen: de opdoemende dreiging van koppig volgehouden besparingen.

Tegen beter weten in

Een andere studie in hetzelfde gerenommeerde wetenschappelijke tijdschrift toont aan wat er gebeurt als beleidsmakers handelen 'tegen beter weten in', tegen de wetenschap in. Als voorbeeld wordt Griekenland aangehaald. Ondanks de overweldigende hoeveelheid kennis over de nefaste gevolgen van drastische besparingen in sociale bescherming, volksgezondheid, uitkeringen of pensioenen heeft men Griekenland toch verplicht tot die structurele aanpassingen. Gevolg: malaria is er teruggekeerd, het aantal hiv-gevallen ging spectaculair de hoogte in met ongeveer 1.000 procent en het aantal tuberculosegevallen in risicogroepen verdubbelde. Laat het duidelijk zijn, dit zal ons nog duur te staan komen.

Als het over de effecten van sociale zekerheid op de toring hebben, wie zouden we dan moeten geloven? Tal van onderzoekers van Oxford, Stanford, de London School of Hygiene and Tropical Medicine, de Wereldgezondheidsorganisatie? Of politici?

De nering zou in functie van de toring moeten staan. Dat is exact wat ons vorige eeuw van de toring heeft verlost. De sociale zekerheid heeft véél meer effect gehad op de epidemie dan alle vaccins en medicaties samen. Dat zijn wat we bij de Wereldgezondheidsorganisatie 'sociale determinanten' van gezondheid noemen. Dit door ervaring effectief bewezen spoor verlaten is vragen om problemen en om de terugkeer van meer en dure gezondheidsproblemen.